

ЗАГАЛЬНЕ РІВНЯННЯ КРИВОЇ ДРУГОГО ПОРЯДКУ

Загальне рівняння кривої другого порядку має вигляд:

$$a_{11}x^2 + 2a_{12}xy + a_{22}y^2 + 2a_{13}x + 2a_{23}y + a_{33} = 0. \quad (1)$$

$\delta = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix}$ – дискримінант старших членів кривої,

$\Delta = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix}$ – дискримінант кривої.

Тут $a_{12} = a_{21}$, $a_{23} = a_{32}$, $a_{13} = a_{31}$.

Таблиця 1 – Вид кривої другого порядку в залежності від значення дискримінантів старших членів та кривої

	$\Delta = 0$	$\Delta \neq 0$
$\delta > 0$	уявні прямі, що перетинаються в дійсній точці	еліпс (дійсний або уявний)
$\delta = 0$	паралельні прямі (дійсні, уявні, співпадаючі)	парабола
$\delta < 0$	дійсні прямі, що перетинаються	гіпербола

Методи зведення рівнянь кривих другого порядку до канонічного вигляду:

1. За допомогою перетворень координат:

а) паралельне перенесення: $\begin{cases} x = \bar{x} + a, \\ y = \bar{y} + b, \end{cases}$ де $\bar{a}(a; b)$ – вектор паралельного

переносу, \bar{x} і \bar{y} – нові координати. За відсутності добутку xy це перетворення рівносильне виділенню повних квадратів відносно невідомих x і y .

б) перетворення повороту на кут φ у додатному напрямку. Наявність повороту вказує добуток xy . Нові координати \bar{x} і \bar{y} пов'язані з координатами x і y рівностями:

$$\begin{cases} x = \bar{x} \cos \varphi - \bar{y} \sin \varphi, \\ y = \bar{x} \sin \varphi + \bar{y} \cos \varphi. \end{cases}$$

Кут повороту φ завжди можна вибрати таким чином: у випадку, коли $a_{22} \neq a_{11}$, то

$$\operatorname{tg} 2\varphi = \frac{2a_{12}}{a_{11} - a_{22}}, \text{ а коли } a_{22} = a_{11} \text{ і } a_{12} \neq 0, \text{ то } \varphi = \frac{\pi}{4}.$$

в) комбінування двох вищевказаних перетворень.

2. За допомогою теорії квадратичних форм:

Групу старших членів рівняння (1) представимо як квадратичну форму двох змінних. Цю квадратичну форму зводимо до канонічного вигляду будь-яким відомим методом. У результаті такого перетворення зникають доданки з добутком координат. Далі здійснюємо паралельне перенесення нових осей координат і отримаємо канонічний вигляд вихідної кривої:

$$\lambda_1 \bar{x}^2 + \lambda_2 \bar{y}^2 = C,$$

де $C > 0$ і λ_1, λ_2 – власні значення матриці старших членів.